« بوزانتيون »
ارە : بجه‌ اسی‌ سوی‌ يچه‌ جى‌ غزته‌ صاحب ـ امتياز ومدير مسؤل
بوزانتيون يايلجى
مطبعه‌سى جاده‌ عالى باب عالى محاذاسنده‌ نومره‌ ٣٨
دائره‌ مخصوصه‌ در

ԲԻԶԱՆԴԻՈՆ

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՄԵՆՕՐԵԱՅ

ԴՄԱՆ ՓԱՐԱ — ԴՄԱՆ ՓԱՐԱ

ՏԷՐԵՒ ՏԱՐԷՒ
ԲԻԶԱՆԴ ՔԷՉԵԱՆ

Իպէհայ թերթին կ'ատարդրէ մի միայն
ՏԷՐ ԵՒ ՅՈՐԻՆ
Առ որ կ'ուզուին ամէն դրութիւնք

PUZANTION
Journal Arménien Quotidien,
Politique, Financier et Littéraire
Directeur-Propriétaire
PUZANT KÉTCHIAN
Bab Aali Djaddési, No. 38.
CONSTANTINOPLE

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Տարեկան 7 մէճ. 6 ամս. 3½, 3 ամս. 2, կ. Պոլսոյ համար 3 ամս. 36 դրչ. Արտասահման 40 ֆր. 6 ամս. 20, 3 ամս. 10։ Թղթատարի ծանրագ մեր վրայ, բաց ի Բոսֆոր Լոքալէ։

ԵՐԿՐՈՐԴ ՏԱՐԻ—ԹԻՒ 422 | Կ. ՊՈԼԻՍ, ՇԱԲԱԹ, 1898 ՄԱՐՏ 14/26 | 4 ՋԻԼԳԱՅԷ 1315 | 14 ՄԱՐԹ 1314 | Ը. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 422

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

ՎԻՃԱԿ ՕՐՈՒԱՆ ԽՆԴՐՈՅՑ

Վճռական ճակատամարտն որ պիտի որոշէ Խալիֆայութեան բախտը՝ Թեսալիա տեղի կ'ունենայ մինչ կ'գրենք այս տողերը։ Անգլիացիք, Թող տալէն ետքն ալ անգլիացի Հիքս փաշա տասն հազար եգիպտացի զօրքով ու բազմաթիւ անգլիացի սպաներով չարդուի Սուաանի մէջ. Թող տալէն ետքն որ Կորտոն փաշա իր անդր. ընկերներով ի գլուխ եգիպտական զօրաց չարդուի խարթումի մէջ իսկ, ասելի խոհեմ եղած են, և այս անգամ շատ զգուշաւոր յառաջխաղացում մ'ըրին Սուաանի մէջ։ Քանի յառաջ կ'երթան, երկաթուղին ևս հետագրաթելն ալ իրենց հետ կ'յառաջացնեն, եւ կ'աշխատին նեղտան ալ այն ատենին նաւարկելի ընել որ լարուող եւ քակուղ գետային չոգենաւեր, մանր թնդանօթներով զինուած, կարենան ընկերանալ զօրքերուն, եւ փոխադրել անոնց ծանր կազմածքն ու պիտոյքը։ Չգիտցիր գրաւելով, կարմիր Մոլու վրայ Նեղոսի եւ Նեղոսի վրայ խարթումի մէջ տեղ յոյժ կարեւոր զիրքի մը տիրացին, եւ խարթումի զիրքի էմիրն, որ ցարդ իր բացարձակ իշխանութեան ներքեւ պահած էր Սուաանի անհուն ընդարձակութիւնները եւ վտանգ կ'սպառնար եգիպտոսի, հակկցաւ որ անգլեւեգիպտ. բանակը մինչեւ իր մայրաքաղաքը գալ դիմած է։ Հարկաւ չէք մոռցած Օսման Տիկնան, որուն քայքայ գործունէութիւնները տարիներով կարդացիք Աբէ-Էլի մէջ։ Հիմա դարձեալ այս Օսման Տիկնա, զոր բանելու համար եգիպտացիներուն ու Անգլիացիներուն այնքան ջանքերն ու զոհողութիւնները ի դերեւ ելած են, էմիր Մահմուտի հետ, Տերվիշներու խոշոր բանակի մը գլուխն անցած, և կ'ըսուի թէ ծպտեալ եւրոպացի սպաներու օժանդակութիւնն ալ վայելելով, կ'յառաջանայ անգլեւեգիպտական զօրաց վրայ։

Անցեալ չաթաթ առտու լրտեսները լուր բերին եգիպտական բանակը թէ Մահմուտ և Օսման Տիկնայի զօրքերն, երկու թեւի բաժանուած, ճամբայ ելած են, պաշարելու համար անգլեւեգիպտ. զօրքերը։ Տերվիշներուն մէկ փոքր մասը ճակատէն պիտի զբաղեցնէ եգիպտացիները, մինչ մեծ մասը Թողով Նեղտան, անապատին մէջէն պիտի արշաւէ արքունիքով, եւ գետը կարելով իր հուներէն (անցանելի ծանծաղներէն), կռնակի կողմէ պիտի զարնէ զՊերպեր, անգլեւեգիպտական մեծ բանակատեղը։ Անգլեւեգիպտացի զօրապետները զայս լսելնուն պէս, պատերազմական մեծ խորհուրդ մը գումարեցին, եւ որոշեցին հետեւեալ առտուն կանուխ սրարշաւ գիմել դէպի Հուզա, գետին անցանելի տեղաւանքը Տերվիշներէն առաջ բռնելու համար։ Այս կիրակի մուժնուլուսան փողերը հնչեցին, զօրքերն համախմբեցան, եւ անկիլեան, երիցական ու կաթոլիկ զօրաց համար հոգեւոր պաշտամունք կատարուեցան բաց դաշտի վրայ, առաջնորդութեամբ երիք կարգի հոգեւորականներու։ Տեսարանը խորազդեցիկ էր։ Ցեղոյ անդլ. զինուորները միաբերան երգեցին «Ցէը կեցո՛ զԹագուհին», եւ յառաջացումն սկսաւ։ Թայց հազիւ քէ մեկներ էին բանակեղէն, և ահա աւազի բուռն մրրիկ ծագեցաւ, որ անապատներուն է՛ն սոսկալի վտանգն է։ Աւազ կ'տիզար զօրաց գլխուն. աւազի բուռն յորձանքը զօրաց կարգերն իրարմէ կ'բաժնէր, եւ իրարու անտեսանելի կ'ընէր, ամէնուն աչքը կոտրցնելով։ Անմիջապէս, Սերտար Փիչներ փաշայի հրամանով, հեծելազօրքն ու հեծեալ թնդանօթաձիգներն հովին փչած ուղղութեամբ զօրքերուն առջեւը չարուեցան, եւ այսպէս պաշտպանուած, հետեւակները կրցան դանդաղօրէն յառաջանալ։ Զօր. կադաքրի անգլ. կիսագործին ալ կողմէն կ'երթար, քառակուսի մը կազմած, որոյ անկիւնները կ'պաշտպանէին 6 միլակ եւ մանր արագահարուած թնդանօթներ։ Անոր կ'հետեւեր Գրնադեար Մաքսուէլի Սուաանցի և եգիպտացի զօրաց կիսագործինն, երկու Մաքսիմներով, եւ ձախ թեւը կ'կազմէր Գնդ. Մաքտոնալտի Սուաանցի զօրաց կիսագործինը, Նորֆէլկէլտի երկու և Մաքսիմի չորս թնդանօթներով։ Բանակին կ'առաջնորդեր քաջավարժ բնիկ Սուաանցի մը, բայց անգլ. սպայակոյտի անդամ մը քարտէսով, կողմնացոյցով և աստղաբաշխական գործիքով կը հսկէր ճամբուն ուղղութեան։ Միշտ կ'վախցուի որ Սուաանցի բնիկները խոպ մը չխզտան, բանակը մոլորեցնելով։ Վերջին հետագրերէ կ'իմանանք թէ Փիչները փաշայի բանակն հասեր է՛ն մեծ եւ է՛ն անմիջական վտանգն ալ հիմակ Ալանտեանի կողմն է։ Ուրիշ ո՛և է կողմ խնդիրները նոյն աստիճան չեն զայրացած ցայս վայր։

ԿԵՍԱՐԻԱԿԱՆ ՁԱՐՏԱՐՈՒԹԻՒՆ

Քաղաքիս ճարտարութեանց մէջ երկրորդն է՝ հնութեան եւ սպառման առումէ քաղաքութեան տեսակէտով՝ ապրեցէն (տափըզ, եռզմա)։ Ապարօչի ճարտարութիւնը ծնունդ առած չէ կեսարիայէ, այլ կ'կարծենք թէ եւդոկիա ըլլայ իր հայրենիքը։ Շատ մօտ անցեալի մէջ, 15—20 տարի առաջ անցած է կեսարիա։ Ու գիտէք որ երբ գործ մը կեսարացիներուն ձեռքն անցնի, ա՛լ բոլորովին կերպարանափոխ կ'ըլայ կեսարիական ճարպիկութեան ու հնարիմացութեան առչեւ։ Քանդի արծնուելիւն, մատծում, հարիւ, լաւագոյնին տենչ, յարատեւութիւն, մէկ խօսքով խիզախ խորամուխ մը վաճառականութեան գաղտնեաց թափանցող, կեսարացւոց գլխաւոր յատկանիշն են։ Բայց ներեցէք որ չեղեցանք ճամբէն. մենք պիտի գովէինք ա՛չ թէ կեսարացիներն որ հանրածանօթ են առեւտուրի ամէն հրապարակի վրայ, այլ իրենց ճարտարութիւնը։

Ապարօչի գործն այսօր բաւական ընդարձակ է հոս, եւ նեղտիկ ի զօր մրցում պիտի մտցնէ կեսարիոյ հետ որ պէտքած է ալեւոր ըլլայ, որ ա՛լ իր զօրութիւնն առած է, եւ հաստատման բոյնի վրայ արձակած է իր պատւերներով ակազմուն ճիւղերը։ Այսօր 35 գործարաններ, մօտ 500 գործաւորներով, կ'աշխատին տարին բովանդակ, առանց տարերքուն թեան եղանակի, ցուրտի, տաքի։ Այս գործաւորներ՝ ամենքն ալ արական սեռէ՝ մինչեւ հազուով կ'ընդունեն մօտաւորապէս 600 ոսկի, որ ըսել է տարեկան 7200 Լ. Օ.։ Գործարանատէրերուն գլխաւորները կ'վճարեն ամիսը 40 ոսկի դրեթէ, եւ որոց անունները կըրնանք ամփոփել այսպէս.— Գրիգոր Ավչարեան, Կրպ. Պէօհլիքեան, Գէորգ Թաշճեան, Յարութիւն Պողչէլեան, Գէորգ Սիւկիճեան, Յակոբ Էմմէճեան, կարապետ Նէվթուզեան, Սարգիս Հիւրմիւզեան, Յակոբ Զրագեան եւն. եւն։ Նախնական նիւթը, սպիտակ սեւ (սավաչպուր, սիւլվէնա) կ'ներածուի օսար երկրէ՝ Մաճկէսդրէ, եւ սպառումը տարեկան իբր 200,000 ըօչ է, ու մէն մի ըօչի գինն հաշուելով 15 դ. կ'ունենանք ընդհ. գումար Լ. Օ. 30,000։ Աբհեսաը կ'կատարուի հեսեւալ եղանակով.— գործաւորներ նախ կ'քերէն սեւը, կ'թակեն փայտ թակերով (թօգմազ) եւ կ'յորցնեն երկայն ձողերու վրայ կամ բարձր պատերէ կախելով. ուրիշներ զանազան կաղապարներով կ'տպեն ծաղիկներու, զարդերու առատերագծերն. այլք այդ ծաղիկներուն վրայ կ'բանին գիպրով, եւ վրձինը կուտայ վերջապէս այն նախագծին իրական պատկերը։ Գործն հոս չի վերջանար, կարգը կուգայ ներկին օրուն համար կվճարուի տարին 2500 Լ. Օ. (ներկարարները տեղացի են եւ հիմա մանաւանդ ոմանք ընդարձակ գործ, որոց մասին՝ գորգագործութեան առթիւ մեր գրելիք յօգուտին մէջ։) Ցետոյ կարծեմ անյայտ պատհելու համար, կ'փռեն տաք ախոռներու մէջ որ գործին վերջնական կրնայ համարուիլ։

Այս կաս կեչարացիի ճարտարութեամբ ապրիչի և լաչակի փոխուած, գլխաւորաբար Մահմէտականաց երկու տեսին ալ կ'ծառայէ իբր գլխու զարդ կամ ծածկոց. եւ սակայն քիչեր չեն քրիստոնեայ, այր կամ կիներ որոց գլուխը կ'զգեցարէ նաև հսս Անատոլուի մէջ։ Իր այս ճարտարութեամբ կեսարիա կ'լեցնէ երկրամի, Սեբաստիոյ, Էնկիւրիոյ, Դամբէմաւնէի նահանգներուն պէտքերը։ ու յետոյ, այլ չդնանգէն գործարկ'ղիչ նաեւ մինչեւ Թուսէլի եւ Գալկարիա։ Գործատանտէրն, որմէ քաղած եմ այս տեղեկութիւնները, արհեստին տեղեակ եւ գործանութեան իրազեկ ըլլալով կ'նայիք վաստիկ ասոր առուգութեան։ Մնաց որ չուկային մէջ առնեն, որ այս գործով կ'զբաղին, լաւ վարկ ունին, կրնամ ըսել առանց բացառութեան։

*** Յունուար 25ին ի ներկայութեան կաթողիկոսութեան զանազան պաշտօնեաներու եւ խուռն բազմութեան՝ կատարուեցաւ Արամեան ազգային վարժարանի ձեռագործներու վիճակահանութիւնը։ 1200 տոմսակներէն մինչ 50ի չափը մնաց ի հաշիւ վարժարանին. մնաս ցմեռնքն սպառեցան գլխաւոր կեդրոններու և քաղաքս մէջ, մէն մի տոմսակ կէս մէկիս գնով։ 160 քիւեր միայն չհետցան։ Ա. պարդեւը, սեղանի ծածկոց մը, 4—5 ոսկի արժէքով, վիճակեցաւ 330 թիւին, եւ 330 թիւին տէրն էր Ագապեան էֆ. Թաճիատրունեան ի կ. Պոլիս, որուն վիճակած էր նաև տարիներ առաջ Բում. երկաթուղւոյ վիճակահանութեան Ա. պարգեւը Ո՛չ այնչափ ծածկոցի մը վիճակիւն՝ որչափ բախտին անոյշ ծպտիլը կ'ուզէինք ի վեր հանել այս երկու առղով որ առիթ կուտայ մեզ չնորհաւորել զԹաճիատրունեան էֆ.։

** Փետր. 14 Շբ. օրը քաղաքիս Սվասաւորիչ եկեղեցւոյն մէջ կիսմչեան ասնուց երրորդ անգամ եռամայն երգեցողութեամբ հանդիսաւոր կերպով կատարուեցաւ Ս. Պատարագի արարողութիւնն, ի ներկայութեան խռնած բազմութեան եւ ի լիուսակ հոգւոց հանգուցելոց Մելքոնեան եղբարց որ յԵգիպտոս։ Մելքոնեան եղբարք չզլանալով իրենց աշակցութիւնը կիսմչեան վարժարանին, եւ իրենց հայրենակից աղքատ տղայոց կրթութեան նուիրելով տարեկան կարեւոր գումար մը, Թղ. Տէրհրդ. անդամք ինքնաբերաբար պարտք համարեցան այս տարուան Բարեկենդանի չորեքի վերջին պատարագն յատկացնել Մելքոնեան եղբարց յիշատակին։

*** Վիճակիս Ասալնորդ Տ. Տրդատ Մ.Վ. Պոլեան, հակառակ իր փութաջանութեան՝ չկրնալով գոհացնել իր յուսնալ ամակատներն, որ ըստ իր հաշուոյն, Առալնորդարանէն ու վանքէն մինչեւ 80,000 գ.ի.ական կարծակի հրաժարական մը տուաւ ժողովուրդին։ Բայց որովհետեւ Գառաս. Թաղ. ներն հիմա կազմուելնալ են, երեք եկեղեցւոց Թաղ. Տէրհրդ. ներն ու վարժարանց Հոգաբարձութեան չընդունեցին Ն. Գերապատուութեան հրաժարականն իբրեւ անձնական մարմիններ. մնաս կողմէ օրպէս զի չհանգարուին ընթացիկ գործերն իրենց ուղղութենէն, հրաժարմամբ Ս. Ռաչնորդ Ս. Հօր, որ տասնէն աւելի տարիներէ ի վեր փորձառութիւն ունեցած է վիճակիս մասին եւ սիրուած ժողովուրդէն՝ իրենց մէջէն մասնախումբ մը կազմեցին աղքային առաքելու կանոնաւոր գանձումին համար։ Այսպէս վստահեցնելով հաճութիւնն առին եւ յետս կոչել տուին անակնկալ հրաժարական մը։

*** Բարեկենդանի վերջընթերք չբերան մէկ 27 հարսանիք տեղի ունեցան երեք եկեղեցեաց մէջ։ Ցարեկան վիճակագրութիւն մը ուրիշ տարի Օգերը չատ պարզ կն. զուարթ գործ բունի մը հոն ամէն ուրեք կ'զգացուի։ Բարեխառնութիւնը զերոյէն վեր 7—8°։ Ե. ԵՐԿԱԹԵԱՆ

Կեսարիա, 25 Փետր.

ԿԻԼԻԿԵԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

ԱՑՆԹԱԳ, 28 փետր. 98

Միշտ եւ ամէն տեղ միեւնոյն խընդիրը, ա՛յ ձանձրացանք, պիտի ըսեն թերեւս Բիւզանդիոնի ընթերցողները, երբ իմանան որ տեղւոյս Ամերիկեան Որբանոցին չուրջը պիտի դիզերինք պահ մը, գիրենք ալ կամայ ակամայ հոն քաշքշելով։ Եւ իրաւ ալ Որբանոցներու նկատմամբ գրուած գաւառական թղթակցութիւնները միօրինակ են. բայց ըսա մեզ խնդրոյն ծանրութիւնն այդ միօրինակութեան մէջ խակ է։ Անցեալ տարի երբ տաք կերպով յուզուեցաւ այս խնդիրը, եւ միսիոնարները գոյլայ մէջ ժողով գումարելով մի քանի որոշումներ տուին, ամէն ոք կարծեց թէ գոհացուցիչ լուծում մը ձեռք բերուած ու ամէն ազահվութիւն արուած էր որ չանք չվիատ ըլլար հայ մանուկներն հեռացնելու իրենց մայրենի եկեղեցիի ծոցէն։ Սակայն կ'երեւի թէ խօսքերու եւ գործերու արամագրութեանց մէջ մեծ անդունդ մը կայ։ Ցայտնի է որ Որբանոցի վարչիչներուն բարի տրամադրութեանց եւ Պատ. Թաղ. Տէրհրդոյ միջոցաւ եղած պաշտօնական կարգադրութեանց. հիմակ որբերու պարագաներուն բերնէն լսուած տեղեկութիւններէն համոզուեցանք թէ բոլոր այն փայլուն խոստումներն, ուսուցչի կարգադրութիւններն, եղբայրակցութեան ու սիրոյ գեղեցիկ խօսքերը կուտ մը չեն արժեր եղեր, և թէ հայ որբերն ամէն պատահելիով խեղճ ու արգահատելի կացութեան մը ենթարկուած են։ Իրաւ, պաշտօնապէս արտօնուած են եւ Թաղ. Խորհրդոյ կողմէն կարգուած մասնախումբ մը ամէն կիրակի Որբանոց կ'երթայ ուշադիրներն եկեղեցի բերելու. բայց ասկէ մը երթէ փորձալի այդ փոփոքը ցուցնել, մէկ անգամ եկեղեցի երթալն՝ երկու օր առաջի մեղով պէտք է քաշէ. խիստ պատիժներ, ցնցոտիներէ արհամարհանք ու ծաղր իրեն համար են։ Տղաք կրօն. երգեր սովրելու սահմանած են, բայց արգիլուած է իրենց հայերէն «Հայր մերն» իսկ արտասանել։ Երկու փոքրիկներ անցեալ օր չկրնալով տակալ այս անասնալի վիճակին, փախած էին Որբանոցէն ու իրենց պատահարնուն ջով ապատանած. ո՛րքան սրտամխիկ բաներ կ'պատմէին անոնք. ծեծ, գետզուկ, ատնք հասարակ պատիժներ կեղ են ի գործ դրուած բարբարոսական տանջանքներ քով. տաման արեւին տակ ու ձմեռը սառն վրայ ժամերով ոտքի կեր նալ, ձեռքերն ու ոտքերը չուռանով պրկուած պատին կապուած՝ օրն ամբողջ բանարկուել, անօթի մնալ, ամենօրեայ դէպքեր են եղեր հոն։ Զպիտի հաւատայինք այս ամենուն եթէ նոյն իսկ մայրերը չպատմէին. Թուրատ կին մը լալով կ'ըսէր իր որդւոյն արտասանած սա աղեխարշ խօսքերը. «Մայրի՛կ, ալ մի լիշէք մեզ. վերջ հոս պիտի մեռնինք»։ Այս ամէն ահաբեկութիւնէ մինչեւ հայ. եկեղեցիի պատկառոյ որբերու համար պահուած են. եւ երբ գանգք կ'կըլլայ, իրենց կ'ազդարարուի որ եթէ ըղդքական արձանագրուին, եկեղեցի երթալ չեղեր, պիտի կրնան հանգիստ վայելել։ Միւս կողմէ քիզէքական հոգածութիւնն ու լկնամարն ալ չատ թերի է։ աղտոտութենէն չատերուն գլխակալ վերջը եւած են. չատերուն ալ ձեռքի ու ոտքի ուռած, թեղուտ կին մը լալով կ'ըսէր իր որդւոյն որ ամէն գիշեր ու ոտքն ուռած, թեղջական պատասխանատուներն ոչ միայն միսիոնարներն ու վարիչներն են, այլ հոգ պաշտօնավարող և հարց ու մոյր աներնը կրօշ արհեստաւոր դասակարգէն մոլեռանդ բողոքական էրիկ կիներ մը, որք չթաքսար կ'գործածեն յանուն Քրիստոնէութեան իրենց եղած վատահութիւնը։ Մեք գտնէ այսպէս կ'ուզեն ի հաւատալ, սպասելով որ պէտք եղած բացատրութիւններն անյապաղ տ'ըտեն։

Դարձեալ ուրախ ենք որ թէ կրօն. Ժողովն և թէ Թաղ. Խորհուրդն անփոյթ չեն կենաց եւ կ'խորհին իրենց իրական գործն ի'նչնալ, կ'ըսենք թէ երօն. Ժողովն առանձին կ'որբանոց մը ըսել, ինք խոստանալով անձնել նիւթական բոլոր հոգն. Ահա առաջարկ մը որ պատեհ կ'ընէ մեր քահանաներուն վաթսարանները ալ անգործ չեն կենար. Վարդանեանց առաջնոյն սկիզբն, ինչպէս գրուեցաւ, 12 որբ որդեգրած էր. Ներկայիս ալ բացառ իր ծոցն այդ կարգի 8 մանուկներու։ Ժողովոյդին մէջ ալ խոհեմ ու գործող մեծամասնութիւն մը նիւթական ու բարոյական ամէն բարեյաջողութիւն կ'ցուցնէ քայլերու այսպիսի սրբազանամ ձեռնարկներ։

ՆԱԶԱՐ

ԱՐԱԲԿԻՐԻ ՈՐԲԱՆՈՑԸ

Արաբկիրի Որբանոցին օգնելու նպատակով, քաղաքիս մէջ հաստատուած որբերու հնամաքսաբերութեան 1897 Օգոստ. 4էն մինչեւ 1898 Փետր. 20ին ելեւմտական վեցամսեայ մեծ բաժնի հաշուեցուցակը պատրաստուած Ս. Թաղարը եւ Ս. Խաչ եկեղեցիներուն մէջ ի տես հաստատակցութեան գրած է. որուն քովանդակութիւնն այսպէս է.

ՄՈՒՏՔ.—518 տոքոր 4321 և 163 կիներէ 1259 բաժնեդրէն, 7440 դր. 13 փր. (օսմ. ոսկին 135էն), Արտերէ նուէր 936.20։ կիներէ նուէր 109.17։ Պակէ եւ զանազաններէ հասոյթ 865.17։ Գումար 9351.27 փր։

ԵԼՔ.— 1897 Հոկտ. 2ին և 1898 Յունվ. 28ին երկու ուխտով 25-ական ոսկի Ս. Պատարագի ձեռքով Պրոքկերի Որբանոցին համար ղրկուած 50 ոսկի 6750 դրչ։ Մատր ծախսերու 224.7 փր։ Պատրաստ դրամ Գանձապետին քով 2373.20։ Գումար 9351 27 փր։

Որբերու Ինամակալութեան Գործադիր Ժողովը անդուլ եռանդով եւ յարատեւ չանքով կ'գործէ եղ քաղաքիս բարեաբեր ազգայիններն ալ յօժարակամ կ'պատասխանեն խնամակալութեան չանքերուն, տալով իրենց ուժմաներ։ Ս. Պատարագի միջոցաւ Ս. բարկերի առաջն. Տեղապահ Տ. Մուշեղ Վրդ. էն եկած նամակէ մը հասկցուած ըլլալով թէ Որբանոցը դեռ նոր պիտի բացուի, եւ թէ մէկ անգամէ համար 30 ոսկի անկազինները. եւ ուրիշ կարօտներու տրուելու պէտք մը կայ, ուստի Ինամակալութիւնն տրամաններ Գործադիր Ժողովը որ 1897 Հոկտ. 2ին ղրկուած առաջին եռամսեայ 25 Օսմ. ոսկին, այդ բացառիկ ծախքին ի հաշիւ գործածուելու համար գրեն Ս. Պատարագի, իսկ յաջորդ 28ին ղրկուած երկրորդ եռամսեան յատկացուի բրերու տեսչին եւ գաւառապետութեան ծախքերուն։

Կ'իմանանք թէ Մալկարայի ազգայիններու մէջ կազմուած որբերու Ինամակալութիւնն այս օրերս գումար մը հաւաքելով ղրկած է Ս. Պատրիարքին։ Մալկարայի ազգայինք կ'ուզեն առանձին գործելով իրենց հաւատացած ղրամը Ս. Պատրիարքի տրամադրութեան տակ դնել։ Նպատակն որ բերու խնամք տանիլ է. ասիկ ան կերպով եղեր է, տարերութիւն չըներ։ Իրաւ է թէ Ռոտոսթոյի որբերու Ինամակալութեան յորդորներուն վրայ Մալկարայի մէջ կազմուած է որբերու Ինամակալութիւն մը՝ սակայն եթէ Մալկարացի

ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑԻ ՏՈՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ամսոյս 10 մայիս

Ինչպէս գիտէ ընթերցողը, Արցախի հայկական դպրոցի տոնակատարութիւնը կանոնաւոր կերպով կը կատարուի ամէն տարի Ս. Խաչի տօնին։ Այս տարի ևս նոյն տօնին, այսինքն մայիս 3-ին, տեղի ունեցաւ տօնակատարութիւնը։ Ժամերգութեան ներկայ էին դպրոցի աշակերտութիւնը, ուսուցչական անձնակազմը, ծնողներ եւ բազմաթիւ հոգեւորականներ։ Ժամերգութեան աւարտին Ս. Խաչի վանքի առաջնորդ Տ. Ներսէս եպիսկոպոս Տէր-Մովսիսեան ելաւ քարոզի։ Ան իր խօսքի մէջ ցոյց տուաւ, թէ ինչ նշանակութիւն ունի Ս. Խաչի տօնը մեր ազգի կեանքին մէջ։ Ապա խօսեցաւ դպրոցի նպատակի եւ ուղղութեան մասին։ Ան ըսաւ, որ դպրոցը հիմնուած է ոչ միայն ազգային, այլ նաեւ կրօնական ոգիով։ Ուսուցչական անձնակազմը պարտաւոր է ոչ միայն ուսուցանել, այլ նաեւ դաստիարակել աշակերտութիւնը։ Ան յորդորեց ծնողները, որ իրենց զաւակները ուղարկեն դպրոց, ուր նրանք պիտի ստանան ոչ միայն գիտական, այլ նաեւ կրօնական դաստիարակութիւն։

Ապա ելոյթ ունեցաւ դպրոցի տեսուչ Ս. Ալամդարեան։ Ան ներկայացուց տարուայ ընթացքում կատարուած աշխատանքները։ Ըստ նրա՝ դպրոցը ունի 4 դասարան, որոնց մէջ սորվում են 82 աշակերտներ։ Ուսուցչական անձնակազմը կազմում են 3 հոգի։ Տարուայ ընթացքում դպրոցը ունեցել է 28 աշակերտ եւ 2 աշակերտուհի։ Ներկայումս դպրոցում սորվում են 25 աշակերտներ։ Ուսուցչական անձնակազմի մասին Տ. Ալամդարեան ասաց, որ նրանք ամէն կերպ ջանում են աշակերտներին տալ ոչ միայն գիտական, այլ նաեւ կրօնական դաստիարակութիւն։ Ապա նա խօսեց դպրոցի ունեցած նիւթական միջոցների մասին։ Ըստ նրա՝ դպրոցը ունի 1900 ռուբլի տարեկան բիւջէ։ Ամսական 150 ռուբլի ստանում է Ս. Խաչի վանքը, իսկ մնացած գումարը՝ Ազգային Ժողովի կողմից։ Ս. Ալամդարեան նշեց, որ դպրոցի համար անհրաժեշտ է նոր շէնք, որովհետեւ հին շէնքը քանդուելու վրայ է։ Ապա նա խօսեց դպրոցի ունեցած գրադարանի մասին։ Ան ասաց, որ գրադարանում կան 1700 հատոր գրքեր։ Ներկայումս գրադարանի կազմակերպման գործը յանձնուած է Ս. Խաչի վանքի առաջնորդ Տ. Ներսէս եպիսկոպոս Տէր-Մովսիսեանին։

Ապա ելոյթ ունեցաւ Ս. Խաչի վանքի առաջնորդ Տ. Ներսէս եպիսկոպոս Տէր-Մովսիսեան։ Ան ասաց, որ դպրոցը ունի մեծ նշանակութիւն, որովհետեւ այն ազգային է եւ կրօնական։ Ան ըսաւ, որ ինքը ամէն կերպ կը ջանայ, որ դպրոցը ունենայ իր նպատակին համապատասխան շէնք։ Ապա նա խօսեց դպրոցի ունեցած գրադարանի մասին։ Ան ասաց, որ գրադարանում կան 1700 հատոր գրքեր։ Ներկայումս գրադարանի կազմակերպման գործը յանձնուած է Ս. Խաչի վանքի առաջնորդ Տ. Ներսէս եպիսկոպոս Տէր-Մովսիսեանին։

Ապա ելոյթ ունեցաւ Ս. Խաչի վանքի առաջնորդ Տ. Ներսէս եպիսկոպոս Տէր-Մովսիսեան։ Ան ասաց, որ դպրոցը ունի մեծ նշանակութիւն, որովհետեւ այն ազգային է եւ կրօնական։ Ան ըսաւ, որ ինքը ամէն կերպ կը ջանայ, որ դպրոցը ունենայ իր նպատակին համապատասխան շէնք։ Ապա նա խօսեց դպրոցի ունեցած գրադարանի մասին։ Ան ասաց, որ գրադարանում կան 1700 հատոր գրքեր։ Ներկայումս գրադարանի կազմակերպման գործը յանձնուած է Ս. Խաչի վանքի առաջնորդ Տ. Ներսէս եպիսկոպոս Տէր-Մովսիսեանին։

Ապա ելոյթ ունեցաւ Ս. Խաչի վանքի առաջնորդ Տ. Ներսէս եպիսկոպոս Տէր-Մովսիսեան։ Ան ասաց, որ դպրոցը ունի մեծ նշանակութիւն, որովհետեւ այն ազգային է եւ կրօնական։ Ան ըսաւ, որ ինքը ամէն կերպ կը ջանայ, որ դպրոցը ունենայ իր նպատակին համապատասխան շէնք։ Ապա նա խօսեց դպրոցի ունեցած գրադարանի մասին։ Ան ասաց, որ գրադարանում կան 1700 հատոր գրքեր։ Ներկայումս գրադարանի կազմակերպման գործը յանձնուած է Ս. Խաչի վանքի առաջնորդ Տ. Ներսէս եպիսկոպոս Տէր-Մովսիսեանին։

ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑԻ ՏՈՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ամսոյս 10 մայիս

Ինչպէս գիտէ ընթերցողը, Արցախի հայկական դպրոցի տոնակատարութիւնը կանոնաւոր կերպով կը կատարուի ամէն տարի Ս. Խաչի տօնին։ Այս տարի ևս նոյն տօնին, այսինքն մայիս 3-ին, տեղի ունեցաւ տօնակատարութիւնը։ Ժամերգութեան ներկայ էին դպրոցի աշակերտութիւնը, ուսուցչական անձնակազմը, ծնողներ եւ բազմաթիւ հոգեւորականներ։ Ժամերգութեան աւարտին Ս. Խաչի վանքի առաջնորդ Տ. Ներսէս եպիսկոպոս Տէր-Մովսիսեան ելաւ քարոզի։ Ան իր խօսքի մէջ ցոյց տուաւ, թէ ինչ նշանակութիւն ունի Ս. Խաչի տօնը մեր ազգի կեանքին մէջ։ Ապա խօսեցաւ դպրոցի նպատակի եւ ուղղութեան մասին։ Ան ըսաւ, որ դպրոցը հիմնուած է ոչ միայն ազգային, այլ նաեւ կրօնական ոգիով։ Ուսուցչական անձնակազմը պարտաւոր է ոչ միայն ուսուցանել, այլ նաեւ դաստիարակել աշակերտութիւնը։ Ան յորդորեց ծնողները, որ իրենց զաւակները ուղարկեն դպրոց, ուր նրանք պիտի ստանան ոչ միայն գիտական, այլ նաեւ կրօնական դաստիարակութիւն։

Ապա ելոյթ ունեցաւ դպրոցի տեսուչ Ս. Ալամդարեան։ Ան ներկայացուց տարուայ ընթացքում կատարուած աշխատանքները։ Ըստ նրա՝ դպրոցը ունի 4 դասարան, որոնց մէջ սորվում են 82 աշակերտներ։ Ուսուցչական անձնակազմը կազմում են 3 հոգի։ Տարուայ ընթացքում դպրոցը ունեցել է 28 աշակերտ եւ 2 աշակերտուհի։ Ներկայումս դպրոցում սորվում են 25 աշակերտներ։ Ուսուցչական անձնակազմի մասին Տ. Ալամդարեան ասաց, որ նրանք ամէն կերպ ջանում են աշակերտներին տալ ոչ միայն գիտական, այլ նաեւ կրօնական դաստիարակութիւն։ Ապա նա խօսեց դպրոցի ունեցած նիւթական միջոցների մասին։ Ըստ նրա՝ դպրոցը ունի 1900 ռուբլի տարեկան բիւջէ։ Ամսական 150 ռուբլի ստանում է Ս. Խաչի վանքը, իսկ մնացած գումարը՝ Ազգային Ժողովի կողմից։ Ս. Ալամդարեան նշեց, որ դպրոցի համար անհրաժեշտ է նոր շէնք, որովհետեւ հին շէնքը քանդուելու վրայ է։ Ապա նա խօսեց դպրոցի ունեցած գրադարանի մասին։ Ան ասաց, որ գրադարանում կան 1700 հատոր գրքեր։ Ներկայումս գրադարանի կազմակերպման գործը յանձնուած է Ս. Խաչի վանքի առաջնորդ Տ. Ներսէս եպիսկոպոս Տէր-Մովսիսեանին։

Ապա ելոյթ ունեցաւ Ս. Խաչի վանքի առաջնորդ Տ. Ներսէս եպիսկոպոս Տէր-Մովսիսեան։ Ան ասաց, որ դպրոցը ունի մեծ նշանակութիւն, որովհետեւ այն ազգային է եւ կրօնական։ Ան ըսաւ, որ ինքը ամէն կերպ կը ջանայ, որ դպրոցը ունենայ իր նպատակին համապատասխան շէնք։ Ապա նա խօսեց դպրոցի ունեցած գրադարանի մասին։ Ան ասաց, որ գրադարանում կան 1700 հատոր գրքեր։ Ներկայումս գրադարանի կազմակերպման գործը յանձնուած է Ս. Խաչի վանքի առաջնորդ Տ. Ներսէս եպիսկոպոս Տէր-Մովսիսեանին։

ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑԻ ՏՈՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ամսոյս 10 մայիս

Ինչպէս գիտէ ընթերցողը, Արցախի հայկական դպրոցի տոնակատարութիւնը կանոնաւոր կերպով կը կատարուի ամէն տարի Ս. Խաչի տօնին։ Այս տարի ևս նոյն տօնին, այսինքն մայիս 3-ին, տեղի ունեցաւ տօնակատարութիւնը։ Ժամերգութեան ներկայ էին դպրոցի աշակերտութիւնը, ուսուցչական անձնակազմը, ծնողներ եւ բազմաթիւ հոգեւորականներ։ Ժամերգութեան աւարտին Ս. Խաչի վանքի առաջնորդ Տ. Ներսէս եպիսկոպոս Տէր-Մովսիսեան ելաւ քարոզի։ Ան իր խօսքի մէջ ցոյց տուաւ, թէ ինչ նշանակութիւն ունի Ս. Խաչի տօնը մեր ազգի կեանքին մէջ։ Ապա խօսեցաւ դպրոցի նպատակի եւ ուղղութեան մասին։ Ան ըսաւ, որ դպրոցը հիմնուած է ոչ միայն ազգային, այլ նաեւ կրօնական ոգիով։ Ուսուցչական անձնակազմը պարտաւոր է ոչ միայն ուսուցանել, այլ նաեւ դաստիարակել աշակերտութիւնը։ Ան յորդորեց ծնողները, որ իրենց զաւակները ուղարկեն դպրոց, ուր նրանք պիտի ստանան ոչ միայն գիտական, այլ նաեւ կրօնական դաստիարակութիւն։

Ապա ելոյթ ունեցաւ դպրոցի տեսուչ Ս. Ալամդարեան։ Ան ներկայացուց տարուայ ընթացքում կատարուած աշխատանքները։ Ըստ նրա՝ դպրոցը ունի 4 դասարան, որոնց մէջ սորվում են 82 աշակերտներ։ Ուսուցչական անձնակազմը կազմում են 3 հոգի։ Տարուայ ընթացքում դպրոցը ունեցել է 28 աշակերտ եւ 2 աշակերտուհի։ Ներկայումս դպրոցում սորվում են 25 աշակերտներ։ Ուսուցչական անձնակազմի մասին Տ. Ալամդարեան ասաց, որ նրանք ամէն կերպ ջանում են աշակերտներին տալ ոչ միայն գիտական, այլ նաեւ կրօնական դաստիարակութիւն։ Ապա նա խօսեց դպրոցի ունեցած նիւթական միջոցների մասին։ Ըստ նրա՝ դպրոցը ունի 1900 ռուբլի տարեկան բիւջէ։ Ամսական 150 ռուբլի ստանում է Ս. Խաչի վանքը, իսկ մնացած գումարը՝ Ազգային Ժողովի կողմից։ Ս. Ալամդարեան նշեց, որ դպրոցի համար անհրաժեշտ է նոր շէնք, որովհետեւ հին շէնքը քանդուելու վրայ է։ Ապա նա խօսեց դպրոցի ունեցած գրադարանի մասին։ Ան ասաց, որ գրադարանում կան 1700 հատոր գրքեր։ Ներկայումս գրադարանի կազմակերպման գործը յանձնուած է Ս. Խաչի վանքի առաջնորդ Տ. Ներսէս եպիսկոպոս Տէր-Մովսիսեանին։

Ապա ելոյթ ունեցաւ Ս. Խաչի վանքի առաջնորդ Տ. Ներսէս եպիսկոպոս Տէր-Մովսիսեան։ Ան ասաց, որ դպրոցը ունի մեծ նշանակութիւն, որովհետեւ այն ազգային է եւ կրօնական։ Ան ըսաւ, որ ինքը ամէն կերպ կը ջանայ, որ դպրոցը ունենայ իր նպատակին համապատասխան շէնք։ Ապա նա խօսեց դպրոցի ունեցած գրադարանի մասին։ Ան ասաց, որ գրադարանում կան 1700 հատոր գրքեր։ Ներկայումս գրադարանի կազմակերպման գործը յանձնուած է Ս. Խաչի վանքի առաջնորդ Տ. Ներսէս եպիսկոպոս Տէր-Մովսիսեանին։

—Ասում են՝ Ռուսիայում ամեն տարի 30 հազար մարդ ինքնասպան է լինում, որոնց մեծ մասը ինքնասպանության պատճառ է համարում ձանձրույթը։ Ես էլ ուզում եմ ինքնասպան լինել, որովհետև ձանձրանում եմ։

—Ինչո՞ւ չեք ուզում ինքնասպան լինել։

—Որովհետև ուզում եմ ձանձրանալ։

—Ինչո՞ւ եք ուզում ձանձրանալ։

—Որովհետև ուզում եմ ինքնասպան լինել։

—Ինչո՞ւ եք ուզում ինքնասպան լինել։

—Որովհետև ձանձրանում եմ։

—Ինչո՞ւ եք ձանձրանում

ՓՈՍՏ

ՀԱՅԿԱԶՆ ՕՐԱԹԵՐԹ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՆ

Գ Ի Ր Ք

Ամենօրեայ Ազգային Հանդես

Ուրբաթ, 1 Մարտ 1918

Ժամը 8½ երեկոյան

Ա Ռ Ա Ջ Ի Ն Մ Ա Ս

Ա. Ալիխանեան — Ա. Ալիշանի «Ոսկեդար»ը

Ա. Ալպոյաճեան — Ա. Ալպոյաճեանի «Ոսկի Ժամանակ»ը

Ա. Ասատուր — Ա. Ասատուրի «Ազգային Ոգի»ն

Ա. Ասլանեան — Ա. Ասլանեան